datum
31-10-2025

project
434

opdrachtgever
Ten Have
Steenbraakweg 1,
7174 LH Groenlo

landschapselementen

bomenlaan en solitare boom 01

(1) Laanbomen
Aanplanten van 10 stuks laanbomen vanaf de Steenbraakweg in de richting van het erf, langs de nieuwe gezamenlijke inrit. De bomen worden op 10 meter afstand van elkaar geplant en staan 3 meter uit het straatwerk. De bomen worden aangeplant met een minimale stamomtrek van 12–14 cm, gemeten op 1 meter boven het maaiveld.
Soort:
10 stuks Tilia cordata (winterlinde)

(2) Solitaire boom
Aanplanten van één solitaire boom op het achtererf. Aanplanten met een minimale stamomtrek van 12–14 cm, gemeten op 1 meter boven het maaiveld.
Soort: (Keuze uit):
Juglans regia (walnoot)
Castanea sativa (tamme kastanje)
Aesculus hippocastanum (paardenkastanje)

landschapselementen hoogstam boomgaard 02

Aanplanten van een hoogstamboomgaard aan de voorzijde van het erf. In totaal worden 8 stuks hoogstamfruitbomen geplant met een minimale stamomtrek van 10–12 cm, gemeten op 1 meter boven het maaiveld. De bomen worden geplant met een onderlinge afstand van 8 tot 12 meter.
Bij voorkeur wordt gebruikgemaakt van oude rassen, aangezien deze beter bestand zijn tegen ziekten en doorgaans ouder worden dan nieuw gecultiveerde soorten.

Soort:

3 st. Prunus domestica (Pruim)
2 st. Pyrus communis (Peer)
2 st. Malus ×domestica (Appel)
1 st. Prunus avium (Kers)

landschapselementen knip-/ scheerhagen 03

Aanplanten van een knip-/scheerhaag met een totale lengte van 462 meter. De haag krijgt een gemiddelde hoogte van 150 cm. Hiermee wordt privacy gecreëerd voor de aangrenzende percelen, zonder dat de ruimte volledig wordt afgesloten. Daarnaast voorkomt de haag dat er op termijn een schutting wordt geplaatst.

De planten worden in driehoeksverband aangeplant, met 5 stuks per strekkende meter. Deze plantwijze zorgt voor een stevige, dichte haag die mag uitgroeien tot een breedte van circa 1 meter.

Voor de haag kan gekozen worden uit de onderstaande soorten. Per haag dienen minimaal twee verschillende soorten geselecteerd te worden, die gemengd worden aangeplant:

Soort:
Acer campestre (veldesdoorn)
Carpinus betulus (haagbeuk)
Ligustrum vulgare (gewone liguster)
Crataegus monogyna (eenstijlige meidoorn)
Prunus spinosa (sleedoorn)

landschapselementen

struweelrand 04

Langs de erfgrens en het noordelijke deel van het agrarische perceel wordt een struweelrand aangelegd met een breedte van 5 meter. De totale oppervlakte van deze struweelrand bedraagt 2.309 m^2.

De struweelrand bestaat uit een ruige, spontane kruidenrijke vegetatie, gecombineerd met verspreide groepjes heesters. De heesters worden in groepjes van 5 tot 10 stuks bij elkaar geplant, met een plantafstand van 1,5 × 1,5 meter. De gemiddelde plantdichtheid bedraagt circa 1 heester per 15 m^2.

Soort:

12 st. Acer campestre (Veldesdoorn)
19 st. Cornus sanguinea (Rode kornoelje)
12 st. Corylus avellana (Hazelaar)
12 st. Crataegus monogyna (Eenstijlige meidoorn)
5 st. Crataegus laevigata (Tweestijlige meidoorn)
12 st. Euonymus europaeus (Kardinaalsmuts)
12 st. Prunus padus (Vogelkers)
6 st. Prunus spinosa (Sleedoorn)
24 st. Rosa canina (Hondsroos)
6 st. Salix caprea (Boswilg)
12 st. Sambucus nigra (Gewone vlier)
12 st. Sorbus aucuparia (Wilde lijsterbes)
12 st. Viburnum opulus (Gelderse roos)

landschapselementen houtsingels 05

Aanplanten van een houtsingel over twee trajecten: één van 111 meter en één van 170 meter lengte. De houtsingel krijgt een breedte van 6 meter en wordt in vier rijen aangeplant. De beplanting vindt plaats in driehoeksverband met een plantafstand van 1,5 × 1,5 meter. De verschillende soorten worden in kleine groepjes van 5 tot 7 planten bij elkaar geplaatst. Dit bevordert niet alleen de concurrentiekracht van de individuele soorten, maar verkleint ook het risico op uitval wanneer één soort zou worden overgroeid of weggeconcurreerd.
Het struiken worden aangeplant met een minimale plantmaat van 80–100 cm. De boomvormers worden aangeplant met een minimale maat van 150–175 cm.

Aantal en Soort bomen:
25 st. Alnus glutinosa (Zwarte els)
100 st. Betula pendula (Ruwe berk)
25 st. Carpinus betulus (Haagbeuk)
25 st. Malus sylvestris (Wilde appel)
50 st. Prunus avium (Zoete kers)
25 st. Quercus petraea (Wintereik)
100 st. Quercus robur (Zomereik)
50 st. Ulmus laevis (Fladderiep)

Aantal en Soort struiken:
30 st. Acer campestre (Veldesdoorn)
40 st. Cornus sanguinea (Rode kornoelje)
50 st. Corylus avellana (Hazelaar)
30 st. Crataegus monogyna (Eenstijlige meidoorn)
20 st. Crataegus laevigata (Tweestijlige meidoorn)
30 st. Euonymus europaeus (Kardinaalsmuts)
30 st. Prunus padus (Vogelkers)
20 st. Prunus spinosa (Sleedoorn)
30 st. Rosa canina (Hondsroos)
20 st. Salix caprea (Boswilg)
20 st. Sambucus nigra (Gewone vlier)
40 st. Sorbus aucuparia (Wilde lijsterbes)
40 st. Viburnum opulus (Gelderse roos)

landschapselementen bosje/ struweel 06

Aanplanten van een bosje over een oppervlakte van 780 m2. De beplanting vindt plaats in driehoeksverband met een plantafstand van 1,5 × 1,5 meter. De verschillende soorten worden in kleine groepjes van 5 tot 7 planten bij elkaar geplaatst. Dit bevordert niet alleen de concurrentiekracht van de individuele soorten, maar verkleint ook het risico op uitval wanneer één soort zou worden overgroeid of weggeconcurreerd.
Het struiken worden aangeplant met een minimale plantmaat van 80–100 cm. De boomvormers worden aangeplant met een minimale maat van 150–175 cm.

Aantal en Soort bomen:

60 st. Quercus robur (Zomereik)
40 st. Quercus petraea (Wintereik)
60 st. Betula pendula (Ruwe berk)
20 st. Alnus glutinosa (Zwarte els)
30 st. Carpinus betulus (Haagbeuk)
30 st. Prunus avium (Zoete kers)
10 st. Malus sylvestris (Wilde appel)
10 st. Ulmus laevis (Fladderiep)

Aantal en Soort struiken:

10 st. Acer campestre (Veldesdoorn)
12 st. Cornus sanguinea (Rode kornoelje)
10 st. Corylus avellana (Hazelaar)
10 st. Crataegus monogyna (Eenstijlige meidoorn)
8 st. Euonymus europaeus (Kardinaalsmuts)
10 st. Prunus spinosa (Sleedoorn)
8 st. Rosa canina (Hondsroos)
8 st. Sambucus nigra (Gewone vlier)
7 st. Sorbus aucuparia (Wilde lijsterbes)
7 st. Viburnum opulus (Gelderse roos)

Doelstellingen
- Nest-, schuil-, uitkijk-, en voedselgelegenheid voor vogels.
- Verbindingswegen voor vleermuizen en vlinders.
- Bijdrage aan een aantrekkelijk landschap.
- Beschutting creëren.

Het invangen van stikstofverbindingen en fijnstof en opslag van CO2.
Verkoeling

Beheer:
Het snoeien van jonge en middeloude bomen ten minste eenmaal per 5 jaar als onderhoudssnoei. De snoeiwerkzaamheden vinden alleen plaats in de periode tussen 15 juli en 15 maart. Het vrijkomende snoei- en maaiafval verwijderen uit het element. De houtsnippers afvoeren indien het snoeihout wordt versnipperd.

Doelstellingen
- Leefgebied van veel soorten inheemse planten en insecten. Daarnaast ook van belang als nest-, schuil-, en voedselgelegenheid voor vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen.
- Verbindingswegen voor zoogdieren, insecten, amfibieën en reptielen.
- Bijdrage aan een aantrekkelijk landschap.
- Instandhouding van cultuurhistorische waarde.

Beheer:
Een belangrijk onderdeel van de boomgaard is de onderbegroeiing. Een kruidenrijke vegetatie zorgt voor insecten waar diverse vogels op afkomen. Beheermogelijkheden zijn hooilandbeheer, beweiding of hooilandbeheer met nabeweiding. Bij hooilandbeheer wordt de vegetatie 2 of 3 keer per jaar gemaaid, bij voorkeur gefaseerd, en wordt het maaisel afgevoerd. Bij beweiding moet een lage veebezetting aan worden gehouden zodat een wat pollige structuur in het grasland ontstaat waar muizen zich thuis voelen: een belangrijk onderdeel van het steenuilen menu. Ook trekken de aanwezige mestflatten kevers en andere insecten aan waar de steenuil van profiteert.

Het snoeien van de appel of perenbomen wordt ten minste eenmaal per 2 jaar uitgevoerd. Voor andere soorten geldt alleen vorm- of onderhoudssnoei, indien nodig. De snoeiwerkzaamheden vinden alleen plaats in de periode tussen 15 juli en 15 maart. Het vrijkomende snoei- en maaiafval verwijderen uit het element. De houtsnippers afvoeren indien het snoeihout wordt versnipperd.

Maaisel en eventueel houtsnippers kunnen op een composthoop in of bij de boomgaard gecomposteerd worden. Composthopen zijn voor vele insecten van belang en ook voor ringslang en hazelworm. Het compost kan weer gebruikt worden om de fruitbomen te bemesten door dit toe te passen in de boomspiegel, waarbij het compost niet tegen de stam aan moet komen te liggen. Vrijkomend takhout kan op een takkenril langs de rand van de boomgaard gelegd worden.

Doelstellingen
- Nest-, schuil-, en voedselgelegenheid voor vogels en insecten.
- Instandhouding van de cultuurhistorische waarde van het erf.

Beheer:
U knipt of scheert de heg jaarlijks éénmaal aan alle zijden van de heg. Onderhoudswerkzaamheden vinden alleen plaats in de periode tussen 15 juli en 15 maart (buiten het broedseizoen). Heggen die wat verder van de bebouwing liggen kunnen eventueel eens per twee jaar onderhouden worden, waarbij het beheer het liefst gefaseerd wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld elk jaar 50%.Dit extensievere beheer leidt tot een hogere ecologische waarde.

Na het knippen of scheren heeft de heg een hoogte van minimaal 0,8 meter en maximaal 1,5 meter. Als het snoeiafval versnippert gaat worden, dan de snippers afvoeren en niet in het element verwerken.

Doelstellingen
- Nest-, schuil-, en voedselgelegenheid voor vogels, zoals de grasmus, patrijs, grauwe klauwier en geelgorsen voor kleine zoogdieren zoals de bunzing, wezel en hermelijn.
- Verbindingswegen voor zoogdieren, insecten, amfibieën en reptielen.
- Bijdrage aan een aantrekkelijk landschap.

Beheer:
Jaarlijks maximaal 30 % van de ruigte maaien. Niet 2 jaar achter elkaar hetzelfde deel van het element maaien. Maaien is niet toegestaan in de periode tussen 15 maart en 15 juli. Het maaisel wordt afgevoerd. Struiken en boomopslag welke hoger dreigen te worden dan 3 meter worden gefaseerd afgezet (afzagen op 20-30 cm hoogte) Het snoeiafval afvoeren of op takkenrillen leggen in het element. Bloten, klepelen en beweiding is absoluut niet wenselijk.
Bij het beheer is het wenselijk te streven naar verspreid staande struiken en struikgroepen te midden van een ruige vegetatie. Dit soort structuren, en de bijbehorende fauna, zijn op grote schaal uit het cultuurlandschap verdwenen.

Bemesting en/of het opbrengen van bagger of slootmaaisel is absoluut niet wenselijk.

Doelstellingen

- Nest-, schuil-, en voedselgelegenheid voor vogels, zoogdieren, vlinders en andere insecten, amfibieën en reptielen.
- Verbindingswegen voor zoogdieren, insecten, amfibieën en reptielen.
- Bijdrage aan een aantrekkelijk landschap.
- Instandhouding en herstel van cultuurhistorische waarde.
- Het leveren van brandstof (houtoogst d.m.v. beheer). Het invangen van stikstofverbindingen en fijnstof.

Beheer:

Tenminste 70% van de oppervlakte beheren als hakhout. Hakhoutbeheer is een traditionele methode voor het beheren van bomen en struiken. Dit houdt in dat de bomen en struiken om de 6 tot 12 jaar tot ongeveer 20-30 centimeter boven de grond worden afgezaagd. Dit resulteert in stobben of stoven, die in de daaropvolgende seizoenen weer opnieuw uitlopen. Door het uitvoeren van hakhoutbeheer behouden houtwallen en -singels een dichte gevarieerde structuur.

Het afzetten van het element en overige snoeiwerkzaamheden vinden alleen plaats in de periode tussen 1 oktober en 1 maart om verstoring van de fauna te minimaliseren.

Het vrijkomende snoeiafval verwijderen uit het element of het snoeiafval op rillen leggen, mits dat de ondergroei en/of het uitlopen van de stobben niet schaadt, de rillen maximaal 0,5 meter hoog zijn en dat niet meer dan 10% van de oppervlakte van het element bedekt is met rillen. Als het snoeiafval wordt versnippert, worden de houtsnippers afgevoerd.

Doelstellingen
- Nest-, schuil-, en voedselgelegenheid voor vogels, zoals de grasmus, patrijs, grauwe klauwier en geelgorsen voor kleine zoogdieren zoals de bunzing, wezel en hermelijn.
- Verbindingswegen voor zoogdieren, insecten, amfibieën en reptielen.
- Bijdrage aan een aantrekkelijk landschap.

Beheer:
Van de totale oppervlakte wordt ten minste 30% als hakhout beheerd. Hierbij worden bomen en struiken om de 6–12 jaar teruggezet tot circa 20–25 cm boven de grond, waarna ze weer uitlopen. Dit bevordert een dichte, gevarieerde begroeiing en vergroot de ecologische waarde.

De overige 70% wordt als overstaanders beheerd: bomen die doorgroeien tot volwassen exemplaren en het landschap bepalen. Periodiek, ongeveer eens per 25 jaar, vindt dunning plaats, vooral aan de zuid- en westzijde, om variatie en lichtinval te bevorderen.

Alle werkzaamheden, zoals afzetten en snoei, gebeuren tussen 1 oktober en 1 maart om verstoring van fauna te voorkomen. Snoeiafval wordt afgevoerd of in rillen gelegd tot max. 0,5 m hoog en 10% van de oppervlakte. Versnipperd hout wordt volledig afgevoerd om de kwaliteit van het terrein te behouden.